korčula 72

Korčulo poznamo kot idilično starinsko mestece na južnem Jadranu, ki je tako kot vsa podobna obmorska mesteca polna deviznozapeljivih zahodnoevropskih turistov. Toda Korčula pozna konec vsakega avgusta tudi nekoliko drugačne prišleke, ki jim pravijo filozofi, sociologi ali kar družboslovci. Ker se o teh ljudeh, ki pridejo na Korčulo z vseh štirih vetrov, običajno tudi pove, da so marksisti, ki s podedovano sokratovsko ironijo spravljajo v zadrego naše politike in so ti potem hudi nanje), se mogoče splača na tem mestu povedati kaj več o njihovem letošnjem symposionu.

Konec avgusta se je začelo na temo Enakost in svoboda že deveto zasedanje Korčulanske poletne šole v organizaciji zagrebške filozofske revije Praxis. Dr. Rudi Supek, ki je otvoril letošnje zasedanje, je že na začetku povedal, da so delo šole skrajšali na vsega pet dni, čemur so botrovale tako zaostrne politične razmere kot zmanjšane dotacije, pa tudi želja organizatorjev, ki so si hoteli privoščiti kratek predah pred prihodnjim, jubilejnim desetim zasedanjem šole. Tako bo (če bo) konec prihodnjega avgusta Korčula spet sprejela poleg študentov in jugoslovanskih teoretikov še znana imena iz sodobne marksistične misli, ki bodo po obljubah organizatorja deset dni razpravljali o aktualnem trenutku socializma v Jugoslaviji in drugod po svetu.

Letos smo poslušali predvsem tiste sociologe in filozofe, ki sodelujejo v krogu filozofskih revij Praxis in Filozofija. Čeprav sta bili v tem poletju obedve po enkrat prepovedani in sta zanimanje privlačili tudi drugače (kar nedvomno pomeni vsaj to, da gre tu za neko aktualno pomembnost in konfrontacijo z obstoječim redom in strukturami), in bi zato lahko pričakovali vsaj novih misli (pri čemer mi ne gre za vrednostne sodbe o njih), nismo razen nekaterih prispevkov dočakali ničesar globljega. O teoretičnem bogastvu letošnjega zasedanja je treba povedati, da se zasedanja niso udeleževali tisti tuji avtorji (npr. Bloch, Marcuse...), ki s svojim delom še posebej od leta 1968 dalje vznemirjajo angažirane plasti današnjega enodimenzionalnega sveta. Tako je letošnje zasedanje minilo relativno mirno in je imelo zanimivejšo stran nekje drugje. Letos je namreč na Korčulo prispelo veliko število študentov tako iz Jugoslavije kot iz tujine. Srečanja, spoznanja, izmenjavanje misli in informacij ter sodelovanje v diskusijah tako na plaži kot v dvorani, kjer se je šola sproščeni obliki kontaktiranja še posebej odprla (četrti popoldan je bil organiziran na temo. Vprašanja in odgovori), so bila mogoče najzanimivejši element letošnje šole.

Širok spekter problemov (od ekologije, za katero kaže, da postaja čedalje bolj zanimiv primer v okviru socialne problematike, prek diskusij o današnjih levih gibanjih v svetu do vprašanja izobraževanja in tudi same organizacije Korčulanske šole) je ob temeljni temi letošnjega zasedanja nekoliko umaknil njegovo akademsko karakteristiko in vnesel mogoče perspektivnejšo obliko šole.

Vse to sicer ne pomeni, da so filozofi prenehali filozofirati (kar bi si verjetno marsikdo želel); vendar v tem članku namerno izpuščam teoretsko problematiko, ki je bila podana v letošnjih diskusijah: mislim, da je v tako kratkem komentarju pomembnejša ta druga plat, ki sem jo omenil.

Končno moramo zaželeti organizatorjem naslednjega zasedanja čim manj uradnih zapletov in pristojnim krogom čim več razumevanja in tudi premišljanja o tem, kaj Korčula je in kaj v svetu pomeni, da se bomo po letu dni spet našli skupaj na otoku, ki si je že pridobil sloves koščka zemlje, kjer se ne srečujejo zgolj suhoparni filozofi ali pa „anarholiberalni elementi", temveč tisti, ki so se v Marxovi zgodovinski alternativi „ali komunizem ali barbarstvo" na tak ali drugačen način živo zavzeli za komunizem.

Pavle ZGAGA

pesmi richarda brautigana I.

richard brautigan navadno poseda po san franciscu, kjer tudi izhajajo njegove knjige, doslej jih je že kakšnih deset, a le ena pesniška zbirka: Tabletka proti rudniški nesreči v Springhillu (1968). te pesmi so iz te zbirke.

Ležim v sobi neznane deklice

Ležim v sobi neznane deklice.
Ima strupeno rastlino, grde sončne
opekline in je nesrečna.
Ko se giba po prostoru,
so njene kretnje kot v prazničnem zrcalu.
Odpira in zapira stvari.
Pusti teči vodo
in jo spet zapre.
Vsi zvoki, ki jih povzroča,
so nekje daleč.
Lahko bi bili iz nekega drugega mesta.
Mračno je in ljudje zrejo
ven skoz okna tega mesta.
Njihove oči so napolnjene z zvoki vsega,
kar počne.

Rože za tiste, ki jih imaš rad

Mesar, pek, izdelovalec svečnikov,
prav vsak lahko stakne kakšno spolno bolezen,
tudi tisti, ki jih imaš rad.

Prosim, brž k zdravniku,
če misliš, da si jo dobil.

Potem se boš bolje počutil,
pa tudi tisti, ki jih imaš rad.

Razglednica iz kitajske četrti

Kitajci kadijo opij
po kopalnicah.
Vsi se zgnetejo noter
in zaklenejo vrata.
Starci sedejo na kad,
otroci pa posedejo
po tleh.

Tabletka proti rudniški nesreči v Springhillu

Kadarkoli vzameš svojo tabletko,
je to kot rudniška nesreča.
Spomnim se na vse ljudi,
ki so se že zgubili v tebi.

Zajtrk

Sinoči me je ljubka vitka deklica
prosila, naj ji napišem pesem o Albionu,
da jo bo lahko dala v črno mapo z lepim
belim znakom na platnicah.
Rekel sem: ja. Pravkar je v trgovini,
da kupi nekaj za zajtrk.
Presenetil jo bom s to pesmijo,
ko se vrne.

Igralca kitajske dame

Ko mi je bilo šest let,
sem igral damo
z neko žensko,
ki jih je imela triindevetdeset.
Živela je čista sama tam
poleg nas.
Igrala sva vsak ponedeljek
in četrtek ponoči.
Med igro je navadno govorila
o svojem možu,
ki je bil mrtev že sedemdeset let,
pila sva čaj, grizljala piškote
in klepetala.

Haiku

Zrnce popra
je padlo
iz sklede za solato:
pa kaj?

matjaž hanžekl

pesmi 66

Kartaš
Sunshine superman
paemila uboga reva
in kadar se včasih sliši
blizu luknje
A
L
Č
o jaja
to pa to! Ker sem vesel
120.000childrens
and baby
vkorakaj v mesto
STOP!

Pesem dolina
je imeti ti loviš
misel ni več na koncu
stavka
izražena je
s piko
pesem ni več na koncu
stavka

restavration man
ko gledaš dovoli
sicer pa ali ni
stoji
pred tablo
angleška literarna čitanka
ko je gorela kraljičina palača
sem se poscal
Have you read the story of Guliver
99
Commanwealth
1
Barbadores
ves svet obskrbujem z lepoto
ves svet o skrbujem z lepoto
vse slovence obskrbujem s pravico
vse slovence o skrbujem s pravico
vsakega ljubljanca obskrbujem s panetjo
vsakega ljubljanca o skrbujem s panetjo

milan osrajnik

prezvočenje razzvočenega

najprej je udaril izza nekih vej: zavil se je okoli pokončnih valjev, se obrnil v nasprotnosmer ovoja, ga zajel še enkrat, se dvignil proti okrogli piramidi presekanega stožca, jo prevrtel, dvignil, jo padel, še enkrat dvignil, se zavil in previl navzdol v nasprotni smeri proti začetku, dobil nenjano smer, se vrgel nazaj in slednjič razmnožil svoje veje in debla navzven; previl se je okoli listov, jih vlekel, nategoval, vabil, izvabljal, sesal vonje, jih pršil proti navzven, oblikoval začetek oblik, nastajal nekakšno zelenilo, sočilnik in brizgal vonj nekega zvoka navzven brez voje smeri v smeri nastajajočih vej in listov pod presekanega stožca piramede, ob valju navzven z zvočnim vonjem ter me najprej udaril za nekih vej s poznanim zvokom klica mojega imena.

II.

spremenil se je v zvok iz ust neke dekli pod nekim krilom pod sočenjem nekih vej in očil moje ime skozi zvok njenih ust iz telesnega, nog, kože, krvi, soka, ob nekem razvejanem vejevju proti meni moje ime: zdrznil me je, obrnil proti sebi; izgovorjeni zvok mojega tele proti njej. Očital me je ali poklical ali vabil ali opozarjal, upognil me je, me potisnil naprej, potem nazaj k meni, potem me obrnil proti izvoru svojega zvočenja iz njenega telesa mojega imena. potegnil me je opozarjajoče prepoznan sebi, me vrgel nazaj in potisnil proti svoji s svojimi rokami njenega imena mojega zvočenja, kega najdenega imena.

potem sem bil srečen od nekega čl ca s svojim mladim mladičem svoje vrste m rokama, in sem bil pozdravljen od njega prek nj ove poti proti meni. vrnil je zvočenje mojega te a skoz usta naravnost proti njegovemu telesu svojim mladičem med rokama in ga obrnil mo vok malo pred njim v njegovega mladiča, g hko ovil z njim in ga zadušeče predušil in pa vočil.

bogdana herman

kozarec

predrti prsti
zavozijo zaorjejo
v zabrisan napis

zapeni se zableščí

videz ostaja isti
še bolj teman,
primerjave se razgubljajo

barva se prekrije z ostrim dišanjem
zvok je ure dolgo enakomeren
že zjutraj so prišli
in še so.

dvigalci uteži

težnost nastopi
proti plezalcu in skoku navzgor,
medtem ko je spodaj vse zravnano,
vse poleženo
kot strelica puščica.
migotanje drget
se poplazi čez kožo,
želeli bi si pravzaprav
kaj več oprijemljivega,
mehkega, a trdnega,
spodmakniti se in pasti
na varno.

III.

Drugo je nadaljevalo: vzpenjalo se je navzdol, kvišku postrani, postrani postrani, navpično, v nasprotno stran, na stran, na drugo stran nasproti te strani, se zavijalo, odvijalo, odnašalo, prinašalo, odpenjalo, zapenjalo, pripenjalo, napenjalo, razraščalo, preraščalo, ovijalo samo sebe Drugo. Dvigovalo je svojo navpičnost, usmerjalo svojo vodoravnost, izgubljalo svojo uknvljenost, zapuščalo svojo odpadnost, prepuščalo svojo prepletenost. Razraščalo je svojo vonljivost, svojo prehranjenost, svojo razgibanost, svojo usmerjenost, svojo zapolnjenost, svojo pričakujočnost, svojo vzetost: razraščalo je svojo vonljivost. Tisto je še vedno ohranjalo svojo smer enakomernega vztrajajočega gibanja v istem prostoru in času. Vztrajajoče se je ogledovalo v Drugem, v smeri in gibanju Drugega.

Drugo je lovilo: lovilo je gibanje prozornega in nedotakljivega, kar je bilo povsod in se je premikalo in je ostajalo tam, kjer je bilo, ne da bi ostalo isto in tam; drugo je lovilo skozi svoje lovke neko svetlobo izza navzgor proti sebi; drugo je lovilo čez svoje lovke gibljivost Drugega, lovilo je razsvetljenje skozi majhne kvadrate svojega premikanja v smeri navznoter. Drugo je lovilo: potem je tisto nenadoma spremenilo smer svojega gibanja enakomernega v istem prostoru, stopilo v drug svoj čas nasproti proti Drugemu.

II.

potem sem bil poklican od neke ženske: bil sem poklican od neke ženske; ki je zvočila moje ime brez njegove poti in smeri, potem, sem bil še enkrat poklican od istega bitja, potem nekaj vprašan od nji iz njenega trebuha in potem še enkrat zvočen z mojim imenom brez poti v smeri njegovega razvejevanja.

potem sem bil izgnan iz trebuha neke iste ženske, bil sem vržen iz nje brez njegove smeri.

potem sem bil poklican sam od sebe skoz usta in telo nekega mladega bitja njihovih mladičev,

potem se bil vržen sam iz svojega klicanja navzven proti smeri prazno razzvočenje.

I.

potem je udaril izza nekih drevesastih vej, polnih z izsesanim zvokom mojega imena; sok vonja je bil oblikovan od njegovega daha in moje telo je izgubljalo smer svoje volje med njegovim zvočenim sokom smeri imena mojega telesa, potem se je razvejal proti razvejanim vejam, oblikoval oblike telesa valja in prisekanega stožca, izgubil svojo oblikovanost, se vrnil v začetek poti valjanja valja, se vrnil po nasprotni poti, raznosil vonj raznožja debel, razpel sok svojega sočenja, me ujeto zajel v sok svojega zvoka imena prejšnjega telesa, me raztelesil in vrnil svojo smeri, soku in poti oblikujočega razvejevanja.

Lj., 28. 3. 1972

pesmi richarda brautigana II.

Pokerska zvezda

Neka zvezda je videti
kot igra pokra nad
planinami vzhodnega
Oregona.
Trije možje igrajo.
Vsi trije so ovčji pastirji.
Eden ima dva para,
druga dva nimata nič.

Presenečenje

Vzdignem pokrov na straniščU
kot bi pokukal v ptičje gnezdo
in vidim sledove mačkice
po vsem robu školjke.

3. november

Sedim v kavarnici
in srkam kavo.

Na papirnatem prtičku
spi muha.

Moram jo prebuditi,
da si lahko obrišem očala.

Kajti mimo drobi čedna deklica
in to si je treba natančno ogledati.

Ljubezenska pesem

Tako lepo je,
če se zjutraj zbudiš
čisto sam
in ni treba, da komu
rečeš, da ga ljubiš,
če pa ga ne ljubiš
nič več.

Ljubimca

Čisto sem spremenil njeno spalnico:
Strop sem dvignil za štiri čevlje,
premaknil sem vse njene stvari
(in ves nered njenega življenja),
stene sem prebarval z belo barvo,
vnesel fantastično tišino
v njeno sobo,
položil sem jo v nizko medeninasto posteljo
z belimi odejami iz satena.
Potem sem stal tam pri vratih
in gledal, kako spi, čisto zvita,
z obrazom obrnjenim proč
od mene.

Sonet

Morje je kot
star pesnik narave,
ki ga je zadela kap
v javnem stranišču.
Njegov duh tam
še vedno straši.
Ponoči ga je čuti,
kako bos stopica
okoli po parku.
Nekdo mu je ukradel čevlje.

prevedel miha avanzo

obvestilo

Tribuna bo letos za razliko od prejšnjega leta posvetila več prostora literaturi in kulturi (glej koncept). Vse, ki bi hoteli kakorkoli sodelovati, vabimo na zbora sodelavcev:

za literaturo dne 27. novembra ob 18. uri,

za kulturo dne 4. decembra ob 18. uri v prostorih uredništva Tribune, Trg revolucije 1, drugo nadstropje, soba 86.